Supp. 59,144/B

Nijhoff
7.50 guilders
16 Jan. 29

Digitized by the Internet Archive
in 2016 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b28739887

SPECIMEN
MEDICUM INAUGURALE,
DE
PODAGRA ET MAXIME EFFICACI GUMMI GUAJACI IN SPIRITU NITRI DULCI SOLUTI ATQUE HIRUDINUM IN EADEM USU
QUOD
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate RECTORIS MAGNIFICI
EV: WASSENBERGH,
LINGUÆ GRAECÆ & ANTIQUITATUM GRAECARUM PROFESSORIS ORDINARII
NEC NON
Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI CONSENSU & Nobiliſſimae FACULTATIS MEDICAE Decreto.
PRO GRADU DOCTORATUS,
SUMMISQUE IN MEDICINA CHIRURGIA ET ARTE OBSTETRICIA HONORIBUS, AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,
ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT

JOACHIMUS AB EXTER,
Hamburgenſis J. U. DOCTOR; conſiliarius aulæ & archiater Principis Episcopi de Corvey; adſeſſor ſocietatis ſcientiarum Viadrinæ.

A. D. 20 AUGUSTI MDCCLXXXIX. H. L. Q. S.

FRANEQUERAE,
Apud GULIELMUM COULON, Illuſt. Friſiæ. Ordd. atque Eorumd. Acad. Typograph.
1789.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

PARENTI OPTIMO,

DOMINO

JOANNI GOTHOFREDO
AB EXTER,

VIRO CELEBERRIMO ATQUE MERITISSIMO, MEDICINAE DOCTORI, ATQUE PRAEFECTO COLLECTIONIS NATURALIUM, QUAE IN BIBLIOTHECA ILLUSTRIS AC LIBERAE S. R. I. REIPUBLICAE HAMBURGENSIS CONSERVANTUR;

HANC DISSERTATIONEM,

IN ANIMI GRATI TESTIMONIUM

DEVOTA MENTE

D. D. D.

FILIUS OBEDIENTISSIMUS

AUCTOR.

SPECIMEN MEDICUM INAUGURALE DE PODAGRA ET MAXIME EFFICACI GUMMI GUAJACI IN SPIRITU NITRI DULCI SOLUTI ATQUE HIRUDINUM IN EADEM USU.

§. I.

Morbis humano generi maxime infeſtis, veris profecto Medicorum crucibus, adnumerari omnino meretur Podagra, cujus nodi jam olim, ut incurabiles, artis ſalutaris cultoribus objiciebantur. Quare haud incongruum fore credidi, ſi, Promotionis meæ Doctoralis occaſione, brevem conſcriberem commentariolum de optima hunc morbum, tum externis tum internis præſidiis, curandi ratione: quum & hujus morbi uti plurimorum aliorum cognitio & cura poſtremis his annis quam plurimum emendata ſit.

Quum autem omnis morbi cura vana & præcaria ſit (paucis per ſic dicta ſpecifica curandis exceptis) quæ non rationali cauſæ ſedisque mali cognitioni innitatur, quædam de morbi indole in genere erunt præmittenda.

§. II.

Eſt igitur Podagra iſta Arthritidis ſpecies, quæ præ reliquis partibus, articulationes oſſium pedum crurumque occupare ſolet, unde & facile Chiragræ titulo ad extremitates ſuperiores transfertur. Qua ratione & diſtinguitur a Rheumaticis iſtarum partium adfectionibus, quum illæ partes musculoſas, ſed non articulorum fabricam lædant.

Cum omni ergo adfectione arthritica commune hoc habet Podagra, quod articulos occupet. Notum autem eſt ex Anatomicis, partes ligamentoſas, præ reliquis partibus mollibus ex ſubtili conſtipataque, partium fabrica conſtare, ita ut illa tota pallida ſit & parum cruoris rubri, ſed ſerum tantum, ipſoque tenu-

tenuiores humores, admittat. Quare hinc etiam ſequitur, materiem Podagricam eſſe ſubſtantiam ſubtiliſſimam, quæ per vaſa minus arcta facile tranſit, ſed tantum obſtacula in maxime ſubtili ligamentorum conſtructione experitur. Quæ reſiſtentia materiei circulantis itineri oppoſita præcipua Podagræ ſymptomata producit.

§. III.

Ita probata ſubſtantiæ Podagricæ ſubtilitate, jam videndum eſt, qualis ſit ipſius indoles. Illam acrem eſſe, imo acerrimam facile perſuadebunt ſuis ejulatibus crudeliſſimæ hujus Deæ ſubditi & martyres. Sed tamen unicum hoc argumentum rem non conficiet, quum & ſimplex inflammatio ſanguinea propter diſtentionem & diſtractionem membranarum nervorumque inflammatæ partis inmanem dolorem paſſim excitet. Verum alia ſuperſunt argumenta, hujus acrimoniæ intenſitatem apodictice probantia. E Medicorum nimirum ob-

ſervationibus unicuique notiſſimum eſt, quod materies Podagrica in nativo ſuo loco jugiter congeſta atque inde ſubita metaſtaſi ad nobilem aliquam partem internam tranſlata, ibi quælibet mala, ſummam acrimoniam teſtantia, producat. Ad pulmones enim traductum Podagræ malum excitabit hæmoptyſin; idem ad inteſtina fluens dyſenteriam; renibus impactum mictum cruentum, & quæ alia hujus farinæ ſunt innumerabilia.

Materiei Podagricæ acrimonia evidentiſſime etiam probatur effectibus, quos hic morbus in partibus, quas occupat, producit. Repetito enim in articulos congeſta Podagra, organiſationem articulorum deſtruit, vaſa, ſuccum phosphorico-ſeleniticum, oſſium nutritioni deſtinatum, vehentia corrodit, atque hinc ſuccus ille in cavum articulationum effuſus, ibi condenſatur, creatque iſtos nodos tophosque, quos non ut ipſam Podagram, ſed tantum ut ſequelam nativæ partium organiſationis per acre podagricum deſtructæ ſalutamus.

§. IV.

§. IV.

Commode igitur definitur Podagra ut obſtructio dolorifica ſubtiliſſimorum vaſculorum ſeroſo lymphaticorum, quæ per ligamentoſam fabricam diſtribuuntur. Nam ſedem veræ Podagræ in articulis, & non, uti nimis fideles Irritabilitatis Hallerianæ patroni contendunt, in tunica adipoſa & cute fore quærendam, nobis certiſſimum eſſe videtur ex nodis, Podagræ ſequelis, qui ipſos articulos occupant. Nec non ex natura acceſſuum Podagricorum, illi enim, ſi genuini & vehementiſſimi fuerint, deprehenduntur profunde in articulis abſconditi, absque dolore vel rubore cutis. Dum, ſimulac ad partes exteriores transferri incipit malum, ejus maxima vehementia etiam ſuperata eſt.

§. V.

Cauſæ adfectuum podagricorum remotæ, uti notum eſt, ſunt quamplurimæ, præſertim AVITA prædispoſitio & acre

vinoſum tartareum in ſanguinem vini abuſu introductum, vel ſaltem hujus materiei actione ejusmodi degeneratio in ſolidis producta, ut illa alias haud percipiendam Podagræ acrimoniam jam generent, vel ſaltem præſentem retineant. Simul etiam docuit experientia, pro Occaſionali hujus mali cauſa, præ reliquis agnoſcendum fore omne id, quod primarum viarum tonum deſtruit. Unde etiam nimius purgantium uſus Podagricis admodum noxius eſt; dum e contrario leniter calefacientia ſtomachica, præ reliquis univerſalibus medicamentis illis prodeſſe experimur.

§. VI.

Quod curam hujus mali attinet, illam e vulgo adhibitis medicamentis non ſperandam fore, quod moneamus, haud neceſſarium eſt. Inmortalis Sydenhami methodum diæteticam quidem magni facimus, ſed ſimul ipſius rigorem, diſſolutioribus haud facile perſuadendum, lugemus, ne jam addamus diætam lacteam

ream haud unicuique convenire. Arrident magis ſalutaria Swietenii de victus inſtituendi ratione monita, ſed neque illa unicuique convenire Podagrico fatemur. Maxima igitur cum aliis artis cultoribus adfecti fuimus hilaritate, quum feliciſſimas legeremus curationes, ſolutione reſinæ Guajacinæ in Taffia, tam in America quam & in Europa procuratas; ſed ſimul quamplurimum de egregia, quam conceperamus, ſpe decedebat, quum cum aliis obſervaremus, calidiſſimum hoc medicamen haud omnibus ſed paucis tantum, convenire, quum ſua aduſtione in temperiebus omnibus, calidis graviſſimas imo lethales viscerum producebat degenerationes.

Nec tamen omni ſpe bonorum eventuum hoc infortunio decidimus. Haud defuerunt enim, qui vitium cognitæ ſolutionis commodo aliquo oppoſito emendari poſſe exiſtimantes, reſinam memoratam ſolverunt in ſpiritu Nitri dulci, ita ut, pro unaquaque reſinæ uncia, quatuor uncias ſpiritus in uſum voarent, & ſolutionem e commodo menſtruo,

ex,

ex, gr. vino albo, ter de die gutatim, ad guttas triginta vel plures, pro aetatis viriumque ratione propinarent, hac enim ratione vidimus, podagricam materiem ſæpe, absque ulla noxa remanente per blandam diaphoreſin fuiſſe profligatam.

§. VII.

Podagræ profligandæ gratia etiam varia externa commendata fuerunt. quæ adfectæ parti applicarentur, quorum certe peſſima, fuerunt retropellentia, & hoc reſpectu quoque opiata, quum illa, intus hic etiam haud absque ſumma prudentia exhibenda, extus admota certiſſime Podagram verſus interiora retropellant.

Melioris omnino notæ ſunt blanda emollientia, tum & acria extus admota, quæ quodam reſpectu oppoſitæ indolis medicamina, derivante indole ſatis ſimilem ſæpe producunt effectum ſed & hæc ſæpe actione carent, imo malum augent. Unde Sydenhamus concludebat,

bat. hæc omnia potius rejicienda, quam in uſum vocanda fore.

Ardor moxæ, vis cantharidum & dolorifica ſcarificatio etiam ſuos nacti ſunt patronos; & certe mali naturæ nihil magis conſentaneum videtur, quam commodo aliquo locali evacuante materiem verſus exteriora trahere & ſic pro parte evacuare. Mirum igitur, jam a Cælio Aureliano in hoc morbo feliciſſime adhibitas hirudines, ita in deſuetudinem abiiſſe, ut nuper tantum a Paulmajero ex oblivione protractæ & cum egregio ſucceſſu demum adplicatæ ſint.

Ut autem hirudines optimum effectum præſtent, bis vel ter de die plures hirudines loco adfecto admovet, illo tamen prius præparato cataplasmate, quatuor horarum tempore ante hirudinum applicationem admoto, quod conficiebatur e calce viva, ſemine ſinapi & ſulphure ana junctis, & cum oleo olivarum miſtis, cujus loco in ſubjectis frigidioribus acrioribus etiam utebatur ſtimulis. Atque raro utiliſſima, & morbi naturæ congrua hæc methodus, egregio caruit ſucceſſu.

TANTUM.

THESES DEFENDENTIS.

I.

In omnî caſu ſufficientia virginitatis ſigna non dantur.

II.

In variolis regularibus liber aëris acceſſus eximium eſt remedium.

III.

Hydrops, Cachexia, Arthritis, Phthyſis pituitoſa & Leucorrœa plerumque vitio quodam adſimilationis oriuntur.

IV.

Minime procedit Sydenhami Doctrina, quod equitatio in Phthyſi pulmonali fere

fere æque ſpecifica ſit, ac cortex in febribus intermittentibus.

V.

Urinarum inſpectio minime inutilis eſt, ſed eadem ſola nitentes prognoſes, ſunt abſurdæ.

V I.

Sanguis vita gaudet.

V I I.

Radix Aſtragali exſcapi ſummi uſus eſt in Lue Venerea.

V I I I.

Radix Caricis Arenariæ, in Germania ubique occurrens, Sarſaparilla viribus haud inferior videtur.

I X.

Recens carcinoma raro cum fortunato eventu exſtirpatur, inveteratum vero nunquam.

X.

Remedia Anticancroſa laudes ſuas debent agyrtarum fraudibus vel eorumdem inſcitiæ.

X I.

Solorum tendinum læſiones vix videntur dolorificæ vel periculoſæ.

X I I.

Liquoris Nervei exiſtentiam defendimus.

X I I I.

Mercurii vivi drachma una, cremoris tartari unciis duabus exſtincta præbet pulverem antivenereum remediis Plenckianis viribus parem.

X I V.

Magnetismi animalis utilitatem in epilepſia aliisque morbis convulſivis ſæpe egregiam eſſe, experientia fulti asſerimus.